

Farkas Ágnes

okl. táj-és kertépítész mérnök, favizsgáló és faápoló szakmérnök

táj- és kertépítészeti, parképítési és zöldfelület fenntartási igazságügyi szakértő, nysz. 007774

FAVIZSGÁLATI SZAKVÉLEMÉNY

Budapest, VII. ker.

Almássy tér, Bajza u./Reformáció Emlékpark

és Janikovszky Éva parkban élő

5 db fára vonatkozóan

Megbízó:

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata

Városüzemeltetési Iroda

1073 Budapest, Erzsébet krt. 6.

Jelen szakvélemény 6 számozott oldalt és 5 db favizsgálati adatlap mellékletet tartalmaz.

Készült hitelesített elektronikus példányban.

Kapják:

- megbízó – e-papíron, hivatali kapun keresztül
- szakértői adattár

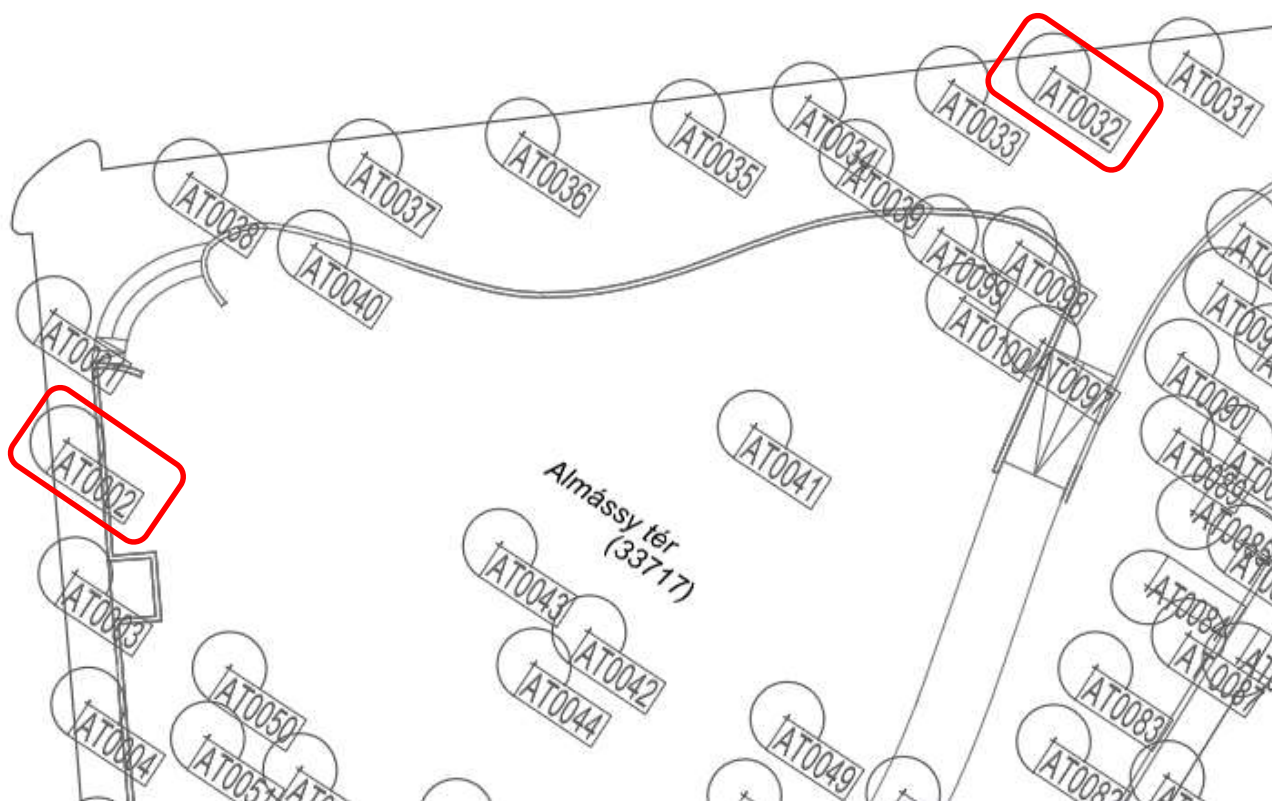
Göd, 2025. március 17.

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat Városüzemeltetési Irodája
2025. március 4-én rendelte meg a tárgyi fák vizsgálatát, mert a zöldfelület kezelője jelezte, hogy a fák betegek. A települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről szóló 282/2024. (IX. 30.) Kormány rendelet szerinti fenttartási kötelezettség alapján a fák állapotáról kívántak meggyőződni és kezelési javaslatot kérni. A terepi adatgyűjtéseket 2025. március 8-án és 10-én folytattam le a Budapest, VII. az Almássy téren, a Bajza utcai Reformáció Emlékparkban és a Janikovszky Éva parkban. A fákon teljeskörű vizsgálatot folytattam, állapotuk megítéléshez kiegészítő műszeres vizsgálat nem volt indokolt. Ezt követően számítottam ki a fák általános állapot mutatóját a fás szárú növények védelméről szóló Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testület 37/2015. (X.30.) önkormányzati rendelet előírásának megfelelően és végeztem el a kockázat elemzést. Fentiek alapján terjesztem elő igazságügyi kertészeti szakértői, minősített favizsgálói szakértői véleményemet.

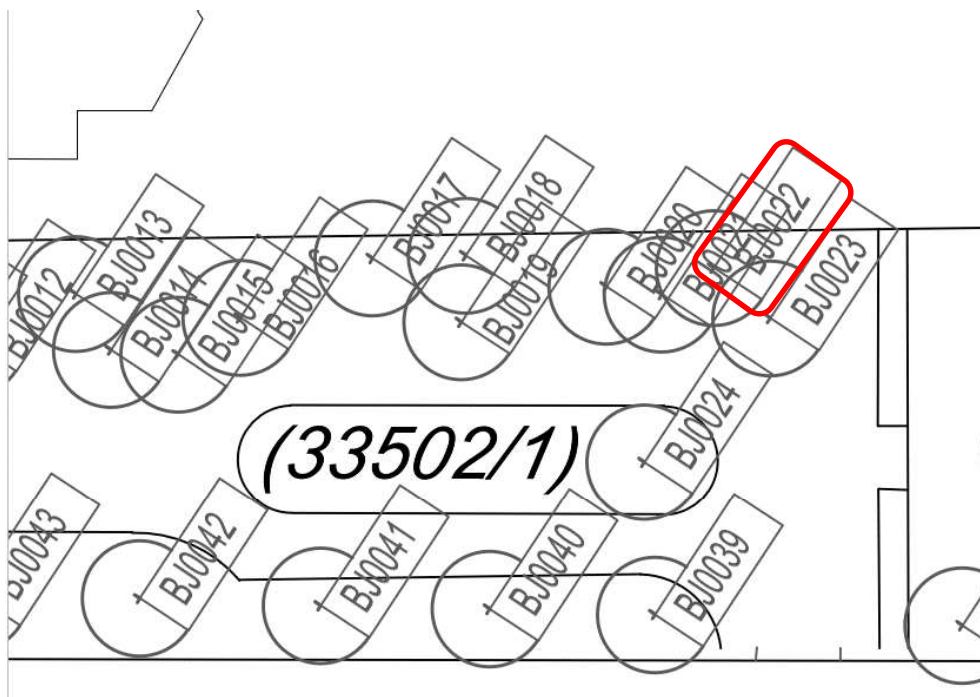
Helymeghatározás

A fák szerepelnek az Erzsébetvárosi Fakataszterben, a szakvélemény készítése során a vizsgált fákra ugyanazt a sorszámot alkalmaztam, amelyen a Megbízóm a nyilvántartja.

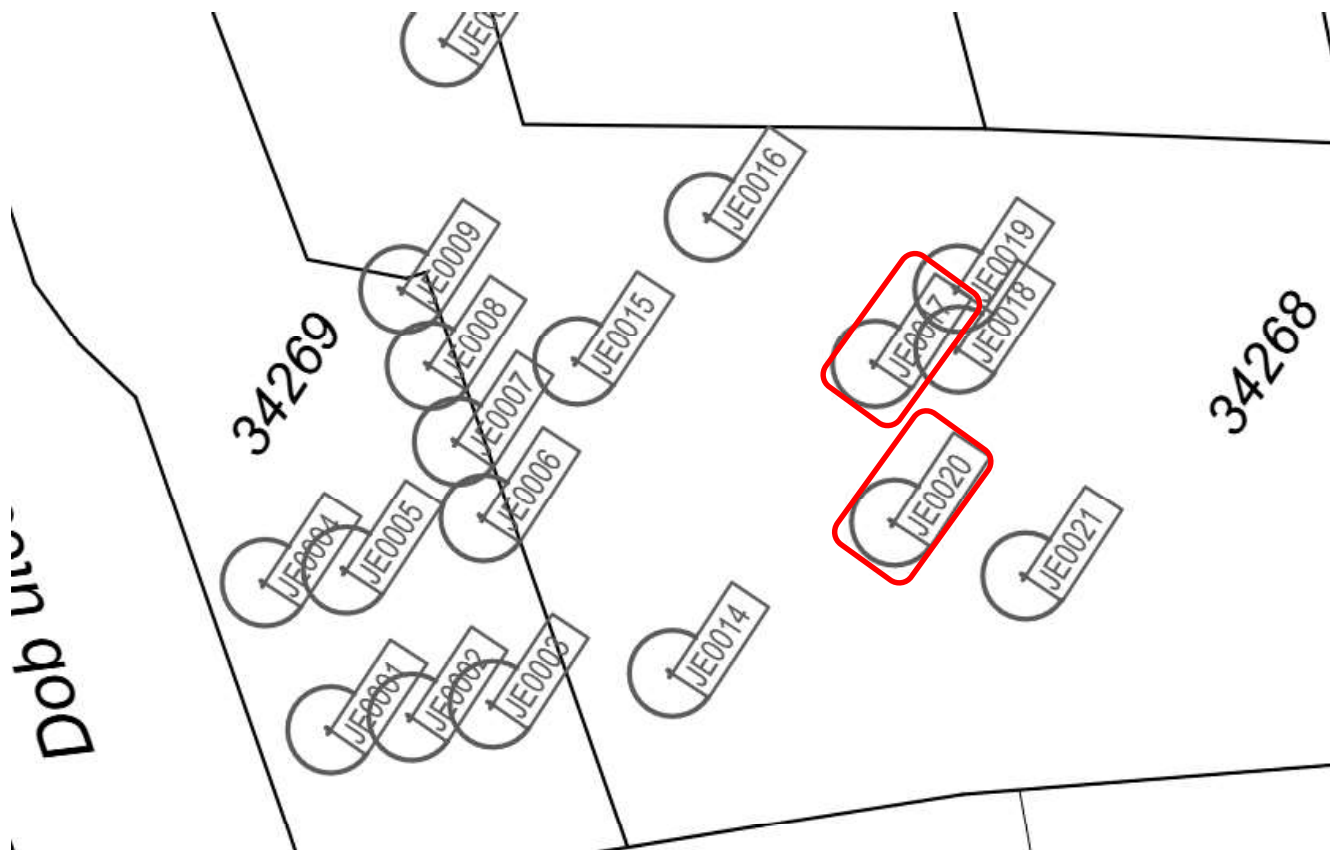
Almássy tér: **AT0002** és **AT0036** sz. fák a 7. sz. helyszínrajzon szerepelnek:

Bajza utcai Reformáció Emlékparkban a BJ0022 sz. fa a 12. sz. helyszínrajzon szerepel:

Janikovszky Éva parkban a JE0017 és JE0020 sz. fák a 4. sz. helyszínrajzon szerepelnek:

Vizsgálati módszer

1. A fákon teljeskörű vizuális vizsgálatot végeztem, a terepi adatgyűjtés során rögzített adatokat és fényképeket a mellékletben csatolt adatlapok tartalmazzák.
2. Az állapot értékek alapján kiszámoltam a fa általános állapot mutatóját és a kockázatarányos megtarthatósági mutatót.
3. A fák jelenlegi állapotának és dendrometrikus adatainak ismeretében elemeztem és értékeltem azok környezetben betöltött szerepét.
4. Javaslatot tettem a fákkal kapcsolatos beavatkozásra.

Terepi adatgyűjtés, vizuális favizsgálat

A helyszínen a fák méreteit rögzítettem:

- törzs átmérőt 1 m magasságban mérve,
- korona átmérő két egymásra merőleges irányban, átlagolva,
- törzs magassága és fa magassága méterben.

A fa egyes részeinek állapotát, a gyökér, törzs, korona állapot és életképesség értékeket az un. „Radó-módszer” alapján a Magyra Faápolók Egyesület által ajánlott, korszerűsített állapot besorolási módszer szerinti határoztam meg:

Gyökér vizuális osztályozás - A	osztályzat
Láthatóan fejlett gyökérzet, optimális termőhelyen	5
A gyökérzet fejlődése kismértékben gátolt, elfogadható termőhelyen	4
A gyökérzeten látható károsodások, csekély hibákkal rendelkező termőhelyen	3
Gyökérzet erős felszíni károsodása, jelentősen kedvezőtlen termőhelyen	2
A gyökérzet erős, legalább 50 %-os károsodása, nagyon rossz feltételekkel rendelkező termőhelyen	1

Törzs vizuális osztályozás - B	osztályzat
A törzs nem károsult	5
Kisméretű károsodás (néhány felszíni seb)	4
A törzs egyértelmű károsodása (néhány felszíni seb és rothadási helyek)	3
A törzs erős károsodása (több nagyfelületű vagy mély rothadási seb, korhadások)	2
A törzs előrehaladottan károsult, elhalt, korhadt (oly mértékben, hogy statikai vagy tápanyag ellátási funkcióját nem képes ellátni)	1

Korona vizuális osztályozás - C	osztályzat
A korona formája (a fajra jellemzően) ép, a lombvesztesség nem haladja meg a 10 %-ot	5
A lombvesztesség 11-25 % közötti	4
Jelentős a lombvesztesség, 26-50% közötti	3
Erős koronakárosodás, 50% fölötti	2
Elhalt korona, teljes lombvesztesség	1

Életképesség értékelése – D	osztályzat
A fa kitűnő állapotban van	5
Beavatkozással még hosszú ideig megtartható	4
A fa a termőhely által meghatározott életkor előtt lecserélendő	3
Egy évtizeden belül lecserélendő	2
Sürgősen lecserélendő állapota vagy károkozás lehetősége miatt (baleset vagy építmény-rongálás veszélye)	1

Az állapot mutatót a fenti osztályozás szerint végzett adatgyűjtést követően a szakmai ajánlás szerinti módszerrel számoltam ki, $((A+B+C+D)-4)/16$, százalékban kifejezve.

A kockázat arányos megtarthatósági mutató százalékban kifejezi a vizsgált fa viszonyított értékét egy ugyanolyan méretű, életkorú egészséges és biztonságos fafajú egyedhez képest. Az állapot mutató értékét módosítja a fa elhelyezkedése, környezete, élőhelye és környezetre gyakorolt veszélyeztetése a következő képlettel:

állapot mutató x elhelyezkedés x környezet x élőhely minősége x veszélyeztetés

A számításhoz alkalmazott szorzók a Magyar Faápoló Egyesület szempontja szerint:

Fa elhelyezkedés		
	magyarázat	szorzó
Park/Erdő		1
Fasor		0,95
Szoliter		0,9
Környezeti elhelyezkedés		
Természetes	A fa természetes környezetben van.	1
Természet közeli	A fa környezete természet közeli állapotban van.	0,95
Kissé terhelt	A fa környezetében néhány (1-2) épített elem van.	0,9
Terhelt	A fa környezetében több (3-5) épített elem található.	0,85
Nagyon terhelt	A fa környezetében sok (5-nél több) épített elem található.	0,8
Élőhely minősége		
Kiváló	A fa élőhelyi adottságai kiválóak	1
Jó	A fa élőhelyi adottságai jók	0,95
Még megfelelő	A fa élőhelyi adottságai még megfelelőek	0,9
Rossz	A fa élőhelyi adottságai rosszak	0,85
Nagyon rossz	A fa élőhelyi adottságai nagyon rosszak	0,8
Veszélyeztetés		
Nem veszélyeztet	A fa a környezetére nem jelent veszélyt.	1
Esetenként veszélyeztet	A fa a környezetére esetenként veszélyt jelenthet.	0,95
Időszakosan veszélyeztet	A fa a környezetét időszakosan veszélyeztetheti.	0,9
Gyakran veszélyeztet	A fa a környezetét gyakran veszélyezteti.	0,85
Egyértelműen veszélyeztet	A fa a környezetére egyértelmű veszélyt jelent.	0,8

Elemzés, értékelés, beavatkozási javaslat

A terepi vizsgálat mindegyik fa esetében alátámasztotta az üzemeltető észrevételeit, a fák rossz állapotúak, életerejüket elvesztették, a közterületen biztonságosan már nem tarthatók meg. Annak ellenére, hogy mindegyik fánál megfigyelhető a rendszeres ápolás, a szállítórendszerük sérülése olyan mértékű, hogy az egyre szárazabb városi klímában már sem önmaguktól, sem szakszerű faápolással nem állítható helyre a védekező képességük, életerejük, jelenlegi állapotukban a környezet használati biztonságát veszélyeztetik.

A favizsgálati adatlapok összefoglaló táblázata:

		állapot mutató	megtarthat. mutató	beavatkozási javaslat
<u>Almássy téri járdában:</u>				
AT0002	Fraxinus excelsior	13%	7%	ágtörés veszély miatt sürgősen kivágandó
AT0032	Fraxinus excelsior	13%	7%	ág- és törzstörés veszély miatt sürgősen kivágandó

Bajza u./Reformáció Emlékparkban:

BJ0022	Acer campestre	6%	5%	kitörés veszély miatt sürgősen kivágandó
--------	----------------	----	----	--

Janikovszky Éva parkban:

JE0017	Prunus cerasifera 'Woodii'	13%	9%	ágtörés veszély miatt sürgősen, még virágzás előtt kivágandó
JE0020	Prunus cerasifera 'Woodii'	6%	5%	ágtörés, kidőlés veszély miatt sürgősen, még virágzás előtt kivágandó

Mindegyik fa jóvátételi pótlása a telken belül elvégezhető.

Almássy téren a járdában lévő fasorban ugyanoda kell pótolni, tuskó kiszedést követően megfelelően előkészített ültető gödörbe a városi fák telepítéséhez ajánlott tápanyag-utánpótlást biztosító talajkeverék és 3 oldali támrúd kihelyezésével.

Bajza utcai Reformáció Emlékparkban a kivágott fa helyén nem javasolt sem a tuskózás sem az új fa telepítése, a parkon belüli ültetés helyet egyeztetni kell a főtájépítéssel és az üzemeltetővel, a közművek figyelembevételével.

Janikovszky Éva parkban a pótlás helyét egyeztetni szükséges a kerületi főtájépítéssel és a zöldfelületi üzemeltetővel. Amennyiben a kivágott fák helyén terveznek ültetést az esetleges talaj fertőtlenítés miatt növényvédelmi szakember bevonása indokolt.

Telepítésre javasolt fajok:

Helyszín	Fafaj
Almássy tér – járda fasor	Fraxinus angustifolia 'Raywood'
Bajza u./Reformáció Emlékparkba és a Janikovszky Éva parkba a felsorolt fajták közül valamelyik:	Ginkgo biloba 'Hunor'
	Ginkgo biloba 'Princeton Sentry'
	Ostrya carpinifolia
	Parrotia persica
	Parrotia persica 'Tűzmadár'

A fák kivágásra vonatkozóan a helyi engedélyezési eljárás szabályait és a közterületeken hatályos munka- és balesetvédelmi intézkedéseket be kell tartani.

Tisztelettel:

FARKAS ÁGNES
okl. táj- és kertépítész mérnök
parképítési és zöldfelület-fenntartási
igazságügyi szakértő
Nyilvántartási szám:007774

Ez a szakvélemény a Szakértő szellemi tulajdona, védelme biztosított, a megbízó érdekkörén kívüli felhasználása eljárást von maga után.

VIZUÁLIS FAVIZSGÁLATI ADATLAP

adatfelvétel helye: Bp., VII. Almássy tér
 hrsz: 33717
 vizsgálat ideje: 2025.03.08
 azonosító szám: AT0002
 fafaj: Fraxinus excelsior
 magas kőris

törzs átmérő 1 m-en /cm 20
 törzs magasság /m 2
 korona átmérő /m 4
 fa magasság /m 6

gyökér, gyökérnyak állapot Radó értékszám: 2
 ráccsal ellátott egyedi faveremben, tömörödött talaj, a kutyák miatt sérült gyökérnyak, kéreg

törzs állapot Radó értékszám: 2
 egyenes, több helyen hosszanti kéreg hámlások, mechanikai sérülések

korona, korona alap állapot Radó értékszám: 1
 vezér sudár sérült, az alsó vázágak tövétől induló repedések futnak, ágtörés veszélyes

életképesség Radó értékszám: 1
 Sürgősen lecserélendő állapota vagy károkozás lehetősége miatt

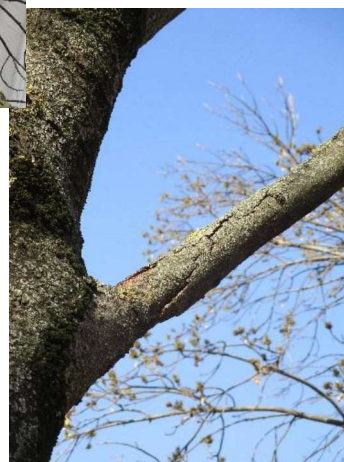
A fa általános állapot mutatója: 13%

A fa statikai állapota
 Függőlegestől való kitérés iránya: -
 Függőlegestől való kitérés mértéke: -
 Súlypont eltolódás mértéke: -

A fa kockázat elemzését befolyásoló tényezők

<u>A fa elhelyezkedése</u>	fasor	0,95
A fa környezete	szorzó:	0,85
A fa környezetében több (3-5) épített elem található.		
<u>Élőhely minősége</u>	szorzó:	0,8
A fa élőhelyi adottságai rosszak		
<u>Környezeti veszélyeztetés</u>	szorzó:	0,8
A fa a környezetére egyértelmű veszélyt jelent.		

Kockázat arányos megtarthatósági mutató 7%

Vizuális vizsgálat összegzése
 A fa a járdában lévő utcai fasor része, egyedi ráccsos faveremben él, kutyák miatt a gyökérnyak sérült. A korona már a tavalyi vegetációs időszakban is erősen ki volt száradva, a csapadék hiány miatt a vezérsudár és a vázágak száradása 75% feletti. Még van a fában annyi életerő, hogy egyes ágvégeken rügyek pattannak, de a vázágai a száradás miatt törés veszélyesek.

Kezelési javaslat:
 A fa életképessége szakszerű faápolással sem állítható helyre, ágtörés veszély miatt sürgősen kivágandó.

VIZUÁLIS FAVIZSGÁLATI ADATLAP

adatfelvétel helye: Bp., VII. Almássy tér
33717

vizsgálat ideje: 2025.03.08

azonosító szám: AT0032

fafaj: Fraxinus excelsior
magas kőrís

törzs átmérő 1 m-en /cm 10

törzs magasság /m 3

korona átmérő /m 2

fa magasság /m 5

gyökér, gyökérnyak állapot Radó értékszám: 2
egyedi szűk faveremben, tömörödött talaj, a kutyák miatt
sérült gyökérnyak

törzs állapot Radó értékszám: 2
egyenese, több helyen mechanikai sérülés, egyik nagy
kiterjedésű kéreg és hancs hiány nyitva maradt

korona, korona alap állapot Radó értékszám: 1
féloldalas korona, a vezér sudár visszakorhadt a korábbi
csonkolás nyomán, kisebb oldalágak hajtának

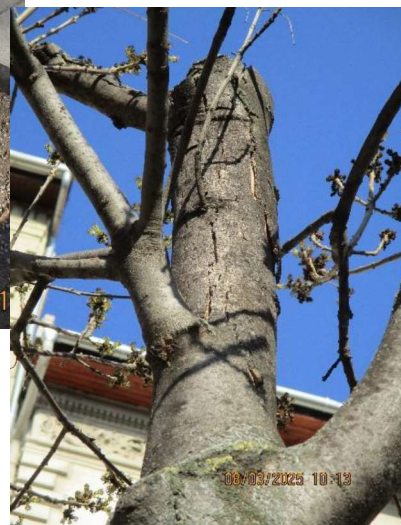
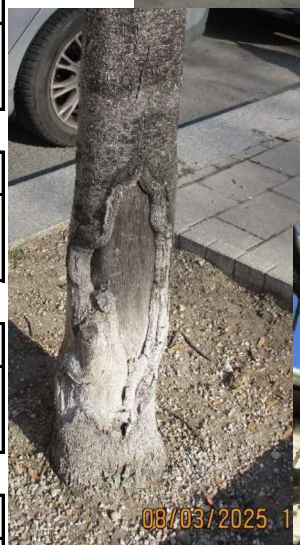
életképesség Radó értékszám: 1
Sürgősen lecsereendő állapota vagy károkozás lehetősége
miatt

A fa általános állapot mutatója: 13%

A fa statikai állapota
Függőlegestől való kitérés iránya: -
Függőlegestől való kitérés mértéke: -
Súlypont eltolódás mértéke: -

A fa kockázat elemzését befolyásoló tényezők
A fa elhelyezkedése fasor 0,95
A fa környezete szorzó: 0,85
A fa környezetében több (3-5) épített elem található.
Élőhely minősége szorzó: 0,8
A fa élőhelyi adottságai rosszak
Környezeti veszélyeztetés szorzó: 0,8
A fa a környezetére egyértelmű veszélyt jelent.

Kockázat arányos megtarthatósági mutató 7%

Vizuális vizsgálat összegzése
A fa a járdában élő utcai fasor része, egyedi, nagyon
szűk faveremben, kutyák miatt a gyökérnyak sérült.
Korábbi nagyméretű mechanikai sérülést próbált
begyógyítani, de a kalluszosodás nem záródott,
alatta a hancs kiszáradt. A korona már tavalyi
vegetációs időszakban is féloldalas volt, a vezérsudár
száradása mára 100%-os. Még van a fában annyi
életerő, hogy egyes ágvégeken rügyezik.

Kezelési javaslat:
A fa életképessége szakszerű faápolással sem
állítható helyre, ág- és törzstörés veszély miatt
sürgősen kivágandó.

VIZUÁLIS FAVIZSGÁLATI ADATLAP

adatfelvétel helye: Bp., VII. Bajza utca
Reformáció Emlékpark

hrsz: 33502/1

vizsgálat ideje: 2025.03.10

azonosító szám: BJ0022

fafaj: Acer campestre
mezei juhar

törzs átmérő 1 m-en /cm 12

törzs magasság /m 3

korona átmérő /m 4

fa magasság /m 5

gyökér, gyökérnyak állapot Radó értékszám: 1

öntözött cserje területen, súlyosan sérült, bekorhadt odú a gyökérnyakban lehúzódik

törzs állapot Radó értékszám: 1

egyenes, magasra feltisztult, gyökérnyaktól felfelé nagy kiterjedésű bekorhadt odú, korábbi kezelés nyomok

korona, korona alap állapot Radó értékszám: 2

féloldalas, alászorult torz korona, korábbi csonkolás nyomokkal, száraz ágakkal

életképesség Radó értékszám: 1

Sürgősen lecsereendő állapota vagy károkozás lehetősége miatt

A fa általános állapot mutatója: 6%

A fa statikai állapota

Függőlegestől való kitérés iránya: -

Függőlegestől való kitérés mértéke: -

Súlypont eltolódás mértéke: -

A fa kockázat elemzését befolyásoló tényezők

A fa elhelyezkedése park 1

A fa környezete szorzó: 0,9

A fa környezetében több (3-5) épített elem található.

Élőhely minősége szorzó: 0,95

A fa élőhelyi adottságai még megfelelőek

Környezeti veszélyeztetés szorzó: 0,95

A fa a környezetére esetenként veszélyt jelenthet.

Kockázat arányos megtarthatósági mutató 5%

Vizuális vizsgálat összegzése

Rossz élőhelyre telepített fa, terebélyes fák alá ültették, ezért a fejlődése nem volt fafajra jellemző. Vélhetően a törzsön ejtett korábbi mechanikai sérülés nyomán a kéreg nem záródott, nyitott odú keletkezett, ami már olyan mértékű, hogy a törzsön átlátni, a törzs statikai biztonsága megszűnt. Bár csonkolt, torz koronája van, de annak súlyát sem tudja majd a lombfakadást követően megtartani.

Kezelési javaslat:

A fa életképessége szakszerű faápolással sem állítható helyre, kitörés veszély miatt sürgősen kivágandó. Kituskózni nem szabad.

BJ0022

VIZUÁLIS FAVIZSGÁLATI ADATLAP

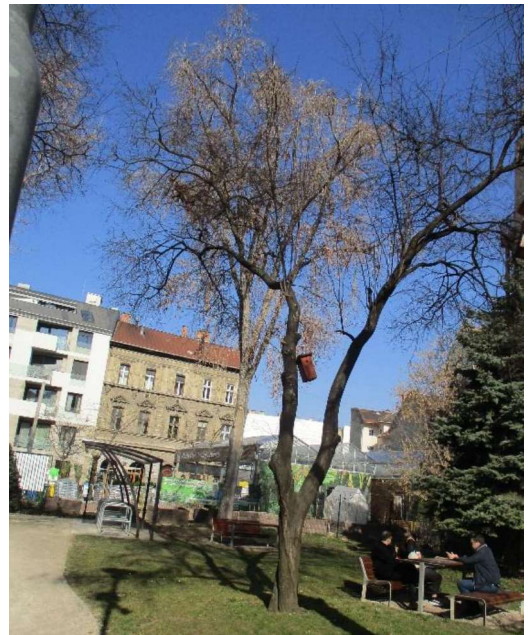
adatfelvétel helye: Bp., VII. Janikovszky Éva park
 hrsz: 34268

vizsgálat ideje: 2025.03.08

azonosító szám: JE0020

fafaj: Prunus cerasifera 'Woodii'
 vérszilva 'Woodii'

törzs átmérő 1 m-en /cm 25
 törzs magasság /m 1,5
 korona átmérő /m 7
 fa magasság /m 8

gyökér, gyökérnyak állapot Radó értékszám: 2
 vélhetően már a gyökérnyakra is lehúzódott a korhadás a szállítószöveteken keresztül, de még tartja a fát

törzs állapot Radó értékszám: 1
 csavarodva nőtt törzs, több helyen bekorhadt ágcsomok, a gomba fertőzésnek nyitott kapukkal

korona, korona alap állapot Radó értékszám: 2
 korhadt korona alap, vágágakon hosszanti kéregrepedés, korhadás, tavalyi és idei taplógomba termőtestek

életképesség Radó értékszám: 1
 Sürgősen lecseréltendő állapota vagy károkozás lehetősége miatt

A fa általános állapot mutatója: 13%

A fa statikai állapota
 Függőlegestől való kitérés iránya: -
 Függőlegestől való kitérés mértéke: -
 Súlypont eltolódás mértéke: -

A fa kockázat elemzését befolyásoló tényezők
A fa elhelyezkedése park 1
A fa környezete szorzó: 0,95
 A fa környezetében néhány (1-2) épített elem van.
Élőhely minősége szorzó: 0,85
 A fa élőhelyi adottságai jók
Környezeti veszélyeztetés szorzó: 0,85
 A fa a környezetét gyakran veszélyezteti.

Kockázat arányos megtarthatósági mutató 9%

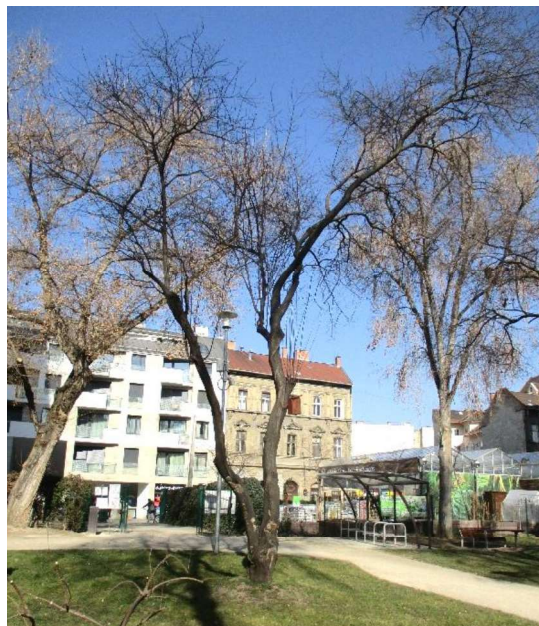

Vizuális vizsgálat összegzése
 A nyitott ágsebeken keresztül elfertőződött és korhadásnak indultak a belső szövetek, az oldal-irányú vágágakon hosszanti kéregrepedések, benne több éves taplógomba termőtestek. Félő, hogy a lombfakadás súlyát már nem tudja megtartani, a vágágak a korona alapról lehasadhatnak.
Kezelési javaslat:
 A fa életképessége szakszerű faápolással sem állítható helyre, ágtörés veszély miatt sürgősen, még virágzás előtt kivágandó.

VIZUÁLIS FAVIZSGÁLATI ADATLAP

adatfelvétel helye: Bp., VII. Janikovszky Éva park
 hrsz: 34268
 vizsgálat ideje: 2025.03.08
 azonosító szám: JE0017
 fafaj: Prunus cerasifera 'Woodii'
 vérszilva 'Woodii'

törzs átmérő 1 m-en /cm 25, 30
 törzs magasság /m 0,5
 korona átmérő /m 9
 fa magasság /m 9

gyökér, gyökérnyak állapot Radó értékszám: 1
 egykori bokorfa visszavágott törzsei bekorhadtak, üreges lett a gyökérnyak, súlyos taplógomba fertőzés

törzs állapot Radó értékszám: 1
 bokorfa visszavágott korhadt törzscsonkjai mellett két oldlirányú törzs, súlyos taplógomba fertőzés

korona, korona alap állapot Radó értékszám: 2
 mindkét vázágon hosszanti korhadás, korábbi metszések miatt sok másodlagos hajtás, taplógomba termőtestek

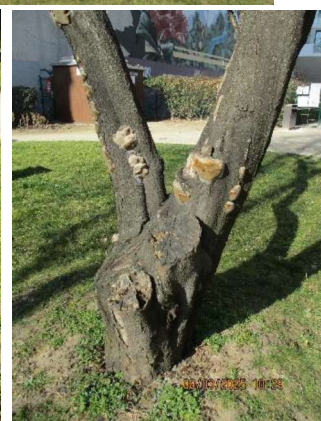
életképesség Radó értékszám: 1
 Sürgősen lecseréltendő állapota vagy károkozás lehetősége miatt

A fa általános állapot mutatója: 6%

A fa statikai állapota
 Függőlegestől való kitérés iránya: -
 Függőlegestől való kitérés mértéke: -
 Súlypont eltolódás mértéke: -

A fa kockázat elemzését befolyásoló tényezők
A fa elhelyezkedése park 1
A fa környezete szorzó: 0,95
 A fa környezete természet közeli állapotban van.
Élőhely minősége szorzó: 0,85
 A fa élőhelyi adottságai jók
Környezeti veszélyeztetés szorzó: 0,85
 A fa a környezetét gyakran veszélyezteti.

Kockázat arányos megtarthatósági mutató 5%

Vizuális vizsgálat összegzése
 A taplógomba fertőzés a belső korhadások következtében folyamatosan elterjedt a fán, a megmaradt vázágak csavarodva, oldlirányba nőttek, sérültek, a másodlagos hajtások miatt féltő, hogy a virágzás, lombfakadás súlyát már nem tudja megtartani, kitörik a korhadt törzs kötegből.
Kezelési javaslat:
 A fa életképessége szakszerű faápolással sem állítható helyre, ágtörés, kidőlés veszély miatt sürgősen, még virágzás előtt kivágandó.